

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Efterret. om den over Rec-
tor Oluf Worm : Korsens
nyeste Mindebetælle. Kor-
sens 1837. —

Efterretning

om den

for Skolens gamle Rector

Oluf Worm

paa hans Grav opreiste

Minde : Støtte.

Med Regnskab for det dertil Indkomne.

Indbydelseskrift

til

Soved - **E**xamen

i Horsens lærde Skole

den 12te September og følgende Dage.

af

Rector **M**ülertz.

Horsens, 1837.

Trykt hos N. C. Fogh.

J 41 Har og derover beklædte den hæderværdige **Oluf Worm** Rectoratet ved Horsens Skole, og det paa en saadan Maade, med saadan Dygtighed, Retfærdighed, og gudfrygtigt Sind, at hans Færd og Daad maa være et Mønster for alle Skolens efterfølgende Rectorer. Lige ubnærket i Lærdom og Læregaver, gjorde han det til sit Livs Gysel, med den samvittighedsfuldste Omhu at udruste den ham betroede Ungdom med grundige Kundskaber, at danne sine Disciple til engang at blive duelige og dygtige Mænd, og med faderlig Kiærlighed at boie deres Hjerter til Gudsfrøgt og Dyd, til levende Følelse baade for det Gode og det Skionne. Alvor og Mildhed, Strængthed og Sindighed forenedes paa saadan Maade hos Manden, at han i lige Grad besad sine Lærlingers Frefrøgt og Kiærlighed. Og som han erhvervede en uforgængelig Hæder ved den Nidkiærlighed og Dygtighed, hvormed han røgtede sit Kald, saa vandt han sig tillige ved Skriver og

lærde Arbejder Navnkundighed ei alene i men ogsaa udenfor Dannemark, og vedligeholdt den Berømmelses Glæde, hvormed kundskabsløse Forfædre havde omgivet **de lærde Wormers** Navn. Dog gif Skole-Arbeidets samvittighedsfulde Udførelse ham over Alt. „Billigen indrømmer jeg Mange Fortrin i Talenter og Lærdom, men i Afgørelse for Pligt og Embeds-Trofasthed stræber jeg, ikke at vige Noget;“ skrev han engang til en af sine kæreste Disciple. I saadan Maad og med christelig Tro virkede han ufortrøden i den lange Række af Aar. Mange af dem, han havde dannet, viisde siden i Livet de ypperlige Frugter af den i Hjærterne tidlig udstræede gode Sæd, og hædrede en agtværdig Lærer ved Retfærdighed, Dygtighed, og hæderlig Færd.*)

*) Salig Professor Worms Leven og Virken er beskrevet af den brave Prof. Theol. J. Møller i Nyt Theologisk Bibliothek, 19de Bind (1831), hvor tillige findes trykt et Udvalg af hans Breve. Bidrag til hans Characteristik er leveret af hans elskede Discipel Geheim. Legations-Raad Prof. Brønsted; og Mere fortienende endnu at blive bekendt om ham. — D. Worm blev Student 1775 fra Aarhus Skole, hvor hans berømte Morbroder og Pleiefader Jens Worm var Rector, tog Atestats, blev Decanus paa Communitetet, 1784 Magister, og udnævnedes i Dec. 1787 til Rector i Horsens. Blev 1800 Professor; og da vor Konge havde udvidet Dannebrog-Ordenen, blev han den første Rector i Dannemark, der hædrede med Ridderkorset (den 28de Januar 1809). Var 1790 af det theologiske Facultet indbudet til at tage Doctor-Graden i Theologien, hvilket han afflog; opto-

Da denne udmærkede Skolemand efter lang og velsignelsesrig Virksomhed var afgaaet ved Døden 1830, ønskede en Deel af hans Disciple at sætte den høitilbedede Lærer et værdigt Minde. Til den Ende sammentraadde Dhr. Pastor Brøchner, Sognepræst til Gangsted og Søvind, og daværende Abdiuncter ved denne Skole B. Storm, J. C. Schmidt, Balle, og Gildach, Alle den Afdødes Disciple, og udstedte efterfølgende Indbydelse, som kun blev tilsendt dem, der havde nydt Undervisning af ham.

„Høiagtelses-, Taknemmeligheds- og kærlig Hengivenheds-Følelser for hedengangne Professor D. Worm, vor elskede Lærer, have forenet os i det Ønske, paa hans Grav at see opført et Minde, der for en sildigere Slægt kunde vidne baade om Man-

ges senere til Medlem af Videnskabernes Selskab i Kbhavn. 1827 fik han en Conrector bestillet til sin Medhjælper i Skolearbeidet; og blev endelig efter Ansøgning, paa Grund af Alderdom og Svaghed, i Raade entlediget 1829 med sin fulde Gage i Pension og Tillæbelse til at beholde sin hidtil havde Embedsbolig paa Skolen; hvorhos Directionen for Universitetet og de lærde Skoler bevidnede ham sin „Høiagtelse og Tak for hans lange og udmærkede Embedsførelse ved den ham betroede Skole.“ — Kolig hensov den troe Arbejder Ratten mellem den 11te og 12te September 1830, næsten 73 Aar gammel, og gik til den Fred og det Lys, hvorefter han længdes, og hvortil han trolig havde beredet sig.

dens sieldne Værd og om, at han ikke var glemt, fordi han ikke længere vandrede iblandt os.

Jo længere en herlig Mand's Minde lever, des bedre er det for Verden.

Overbøviste om, at alle de, der, som vi, deelte hans Underviisning og kiærlige Omsorg, ogsaa dele vore kiærlige Følelser, indbyde vi herved disse, til at deeltage i Udførelsen af vort Siemed og de Omskostninger, som dermed ville blive forbundne.

Jo flere og rigere Bidragene bleve, desto ædlere kunde hans Mindestøtte hæve sig; dog modtages med Taknemmelighed ethvert saavel mindre som større Bidrag.

For imidlertid at vide, hvor meget vi i denne Sag kunne udrette, og for at Arbeidets Begyndelse ei skal udsættes længere, end fornødent gøres, tillade vi os at anmode dem, som ønske at yde et Bidrag, inden 1ste Mai 1831 at indsende samme til Adiunct Schildach, der tilbyder sig at modtage Bidragene, og i sin Tid at aflægge Regnskab for Anvendelsen. Hr. Consistorialraad Ridder Rosing og Hr. Rector Dorph, begge den Hedengangnes Venner og Beundrere, have venfabeligen lovet, i denne Sag at understøtte os med Raad og Daad; og vi haabe, at disse Navne maae være Alle Borgen for, at Mindet vil vorde ham, vi alle høiagtede og elskede, saa værdigt, som mueligt.

Skulde Bidragene vorde saa anseelige, at noget fra Monumentet bliver tilovers, vil det nærmere blive at overlægge, om bemeldte Overskud kunde

anvendes til et Legat, eller til at lade den Afdøde Lithographere efter et veltruffet Original-Portrait, eller til en anden lignende Hensigt.

Horsens, den 1ste Januar 1831."

Til dette Forehavendes Udførelse dannedes derpaa en Committee, bestaaende af Byens Sogne-Præst Hr. Consistorial-Raad Rosing og Hr. Rector Dorph, (i hvis Sted Skolens nuværende Rector senere indtraadde), samt de ovennævnte Mænd, fra hvem Indbydelsen var udgaaet; siden bleve ogsaa Adjuncterne Hornbech og Beckmann Medlemmer af Committeeen. — Efterat det Diemed, for hvis Skyld Committeeen dannedes, er opnaaet, og det attraaede Mindesmærke opsat, skyldes Publicum en Underretning, og samtlige Deeltagende et Regnskab, saavel med Hensyn til hvad der efter hiin Indbydelse indkom, som hvad der senere i denne Anledning er foretaget. Forfatteren af nærværende Efterretning har paataget sig herved at meddele det Fornødne derom.

Saa snart der var Udsigt til, at et Gravmæle af passende Anseelighed og Konstværld kunde be-
køstes, traadde Committeeen i Forbindelse med en af den Afdødes berømteste og kæreste Disciple, den med Smagens og Oldtidens Værker fortrolige Ge-
heime-Legations-Raad Professor Brøndsted, som af særdeles Interesse for Sagen indlod sig i Underhandling med den berømte Billedhugger Pro-
fessor Freund, R. af D., for med ham at gjøre

Udkast til et her sømmeligt Kunstværk, og derefter ved sin Nærværrelse i Horsens bivaanedet et Comitee-Møde den 24de Juni 1832, hvor man besluttede at lade ved Prof. Freund's Kunstnerhaand et Monument udføre, som skulde bestaae af en Støtte af sleben Granit, hvilende paa en Basis af Sandsteen, og bærende en Urne af Bronze med Basrelief. I Efteraaret 1834 blev dette Mindesmærke færdigt fra Professor Freund, og stod i Kunstnerens Atelier i nogen Tid til Skue for Enhver, som vilde tage det i Diehju, hvorefter det ved Hr. Rector Dorphs Omhu blev, efter at være tilbørlig nedpakket i Kasser, besørget med Skibsleilighed her til Byen.

Her følger Listen over de indkomne Bidrag, hvilken saa meget mere synes navnlig at burde meddeles, da enhver Bidragende bør have Visshed om, at hans Bidrag rigtig er indkommet og anvendt efter dets Bestemmelse, og da Almeenheden her tillige faaer en Fortegnelse paa en Deel af den Afdødes Disciple, af hvilke saa mange som hæderlige Mænd i forffielige Stillinger tillige hædre den Forflarede.*)

*) Denne Liste saavel som den paafølgende Beregning af de paaløbende Udgifter meddeles her efter det Regnskab, som Adjunct Hilbach, der modtog Bidragene og besørge de Udtællingerne, havde aflagt til Comiteen, inden han ved Døden afgik i Efteraaret 1835. — De Bidragende ere her anførte efter deres nuværende Embeds- og andre Stillinge. Skulde imidlertid nogen Feil i denne eller anden Henseende være indløbet, skal saadant, naar det kommer til min Kundskab, ved given Leilighed blive rettet.

	S. M. Rbd.	Repr. Rbd.
Rector Flemmer, nu ved Frederiks- borg Skole	5	6
Candidatus Theologiæ S. Rosing . .	3	3
Cand. Theol. Ludvig Rosing († 1836)	3	
Ballefig, Læge ved Almindelig Hospi- tal i Kiøbenhavn	50	
Provst M. Plesner i Glud	5	
Plesner, Degn i Stenderup	2	
Procurator J. P. Horn i Horsens . .	5	
Pastor Brøchner i Elbek Præstegaard	5	
Pastor L. P. Buhl, forhen i Giesting, nu i Karleby	5	
Pastor Stockholm i Aale, Ribe Stift .	5	
Baron Juel Bind Arenfeld til Sæ- bygaard i Bendsbyssel	10	
Pastor Jordhøy, forhen i Understed, nu i Sæby Kiøbsted	5	
Pastor J. D. Kaalund († som Sogne- Præst i Sæby 1833, tidligere Adjunct paa Soer)	5	
Bloch, Degn i Grenaa	5	
Provst Mehl til Raskov i Siælland . .	5	
Dverretsprocurator Troels Smith . .	20	
Pastor H. G. Clausen i Halsted i Laaland	5	
Pastor C. C. Meier i Rødby	3	
Pastor N. Clausen-Bagge til Lirsted i Laaland	4	

 Lateris 5. 145.

	Transport	5.	145.
Provst C. Plešner til Lidø i Sieland, R. af D. (forhen Seminariefors­ tander i Lyngby)	•	10	
Pastor F. Stockholm i Røding, Ålborg St. († 1837)	•	5	
Cancellie-Raad og Brygger Groth i Åb­ havns Studenterne Bøegh, Carøe, Schu- macher og Buhl	•	10	
Justits-Raad Frydensberg, Amts- forvalter i Åb­havns R. af D.	•	8	
Personel-Capellan N. Pontoppidan	•	2	
Coloniebestyrer Monrad i Grønland .	•	6	
Cancellie-Raad H. Høffner pract. Læge	•	10	
Serridslev, Degn i Raarup	•	2	
Stiftsprovst Stockholm i Ålborg, R. af D. († 1833)	•	20	
Conffistorial-Raad Saaby Meier i Dø- løse († 1833)	•	6	
Studenterne Gottskalk og Dster- mann	•	4	
Pastor N. N. Bechmann til Fjurland (tidligere Adjunct ved Horsens Skole)	•	3	
Cand. Theol. F. Jespersen	•	2	
Secretair Selmer, Comptoir-Chef under Universitetets-Directionen	•	5	
Adjunct Hildach i Horsens († 1835) .	•	5	

	S. M.	Repr.
	Rbd.	Rbd.
Transport	43.	218.
Cancellie-Raad Gundorph, Byfoged i Årsens	2	5
Auditeur Helms, Bysskriver i Årsens	2	3
Catechet H. Buhl i Årsens	2	2
Pastor Høyer i Flemløse	2	3
Pastor J. E. Schmidt i Hammel (tid- ligere Adiunct ved Horsens Skole)	2	5
Regiments-Chirurg Ravn i Helsingør	2	5
Slots-Præst Fischer i Helsingør	2	6
Pastor Thorkildsen til Sørbymagle i Siælland (tidligere i Andsager i Jylland)	2	6
Pastor C. M. Holst til Errindlev i Laaland	2	10
Pastor Basse i Hiembek i Siælland	2	5
Pastor J. A. Bache i Jyderup	2	5
Pastor Hornbeck i Høbjerg (tidl. Adiunct)	2	2
Pastor B. Pontoppidan til Dams- holt paa Møen	2	5
Pastor Sørensen i Sæby i Siælland (tidligere i Binding, Ribe Stift)	2	5
Justits-Raad Fischer i Bestervig, Her- redsfoged	2	5
Overlærer Storm i Horsens	2	5
Pastor Valle i Thyregod (tidligere Adiunct)	2	5*)
Lateris 52. 290.		

*) Hertil er Listen over de Bidragende indrykket i Berlingske Avis af 19de Septbr. 1831 Nr. 150, hvor dog Summen urigtig er sammenlagt til 479 Rbd. Repr. og 67 Rbd. r. S. istedetfor 290 Rbd. Repr. og 52 Rbd. r. S.

	S. M.	Repr.
	Rbd.	Rbd.
Transport	52.	290.
Provst Basse til Lamdrup (tidligere i Hammel)	15	
Pastor U. A. Plesner til Humle paa Langeland	10	2
Pastor J. M. Bogelius i Hundslund (tidligere i Skade Præstegaard) . .	6	2
Pastor P. H. Aabye til Læbring paa Mors (tidligere Adiunct i Horsens) .	6	2
Baron Juel Rysensteen, opp. Kammerjunker hos Hds. Mai. Dronningen	5	
Proprietair Søltost til Thyrestrup .	10	
Student Søltost	10	
Pastor Lønning i Grundfør . . .	5	
Pastor C. F. Petersen til Drølev Kloster	4	2
Pastor Arnken i Sønder Blissing . .	6	2
Pastor Helms i Esbønderup	5	
Provst Toldorph til Mars, Bib. St.	10	2
Geheime-Legations-Raad Prof. Brøndsted, Dr. Ph., R. af D. og Dbm. .	50	
Provst Brøndsted til Asminderød .	10	2
Pastor Leunbach i Ikast	4	2

Den hele Subscription udgjorde

r. S. 108 Rbd. Repr. 390 Rbd.,
eller, Sølvbet beregnet til Rpr., 502 Rd. 48 β. S. og L.

Derimod var Udgiften (ligeledes efter Adiunct Sildachs Regnskab):

	Repr.
Indbydelseerne at trykke m. v.	5 Rbd. 2 Mk.
Uvis- & Advertisement	2 — — 4 Ø.
Postpenge af affendte og modtagne Breve og Penge ic. tilsammen	18 — 3 — 14 -
Professør Freund er betalt for Monumentet 460 Rbd. S. M., som ved Indkjøb af det Sølv, der ei var ydet in natura, har kostet i S. og L.	476 — 2 — 14 -
	<hr style="width: 20%; margin: 0 auto;"/> tilsammen 502 Rbd. 3 Mk.

hvilket netop udgjør det subscriberede Beløb.

Det sees heraf, at Minde-Støtten er bekostet alene af den Afdødes Disciple, men at den sammenstodte Sum ogsaa medgif til denne med paaløbende Omkostninger.

Foruden de ovenanførte indsendtes endnu Bidrag af to Mænd, som ikke vare den Afdødes Disciple, men som dog ønskede at vise deres Kiærlighed og Høiagtelse for Manden, nemlig fra Professor Dr. Theol. J. Møller, R. af D., 5 Rbd., og fra Hr. Worm, Sogne-Præst i Drum, som engang har været Hører her ved Skolen, 5 Rbd.

Da Gravmindet ønskedes tilveiebragt alene ved Bidrag af Disciple af sal. Professor Worm, bleve disse 10 Rbd. af Committéen tilstillede Adiunct Schildach, som, isøvrigt paa egen Regning, paatog sig at besørge et lithographeret Portrait af den Høi-dengangue efter det Oliemalerie af ham, som pryder Hørsens Skole og er bekostet 1828 af daværende

Corrector Dorp og øvrige Lærere: Storm, J. C. Schmidt, og Hornbech. Saaledes udkom Profesfor O l u f W o r m s Billede i Steentryk, smukt udført fra det kongl. Steentrykkerie i Kbhavn, hvorunder findes den Afdødes Balgsprog med Efterligning af hans Haandskrivt. Dette Portrait, ved Boghandelen udbredt og affat, er nu i Manges Eie, som have kiendt eller efter Fortieneste stattet denne Hæderlige.

Saa var da en smuk og værdig Minde-Støtte bekostet. Men endnu stod tilbage at faae den opsat paa en fast Grundvold ved Graven, som imidlertid ogsaa havde modtaget den efterlevende Hustrues Been, og at faae Gravstedet omhegnet med et godt og varigt Jern-Gitterværk, som kunde sikke den mod Skade af Vaade eller Overlast. Derhos havde sal. Professorens før sin Død bestemt, at der paa hans Grav skulde lægges en straaligende Steen med en af ham selv forfattet Indskrift*); og at opfylde dette hans Ønske maatte være en hellig Pligt for Enhver, hvem han var kær og dyrebær. Samtlige til alt dette fornødne Bekostninger, der ansloges omtrent til 200 Rbd., havde Enkefrue W o r m paataget sig at ville udrede; men da hun ved Døden var afgaaet, inden det kunde udføres, manglede man nu det hertil fornødne Besløb. Committeeen besluttede da i denne Anledning at henvende sig til forskiellige Hædersmænd af Byen og Omegnen, som havde kiendt og agtet den Afdøde, saavel som til nogle af hans Disciple, om hvilke det

*) Se Nyt Theol. Biblioth. 19de Bind, S. 126-27.

var kommet til vor Kundskab, at de havde ønsket at bidrage, men at det ei var skeet, fordi den udstedte Indbydelse ikke var kommet dem til Hænde; man anmodede da disse og navnlig denne Byes agtede Indvaanere, „i hvis Kreds den Hedengangne saa længe virkede, om velvillige Bidrag til at faae værdigen reist og fredet et Mindesmærke, som baade vil være en Prydelse for Byen og et kært Minde om en Mand, hvis mangeaarige Virken var ogsaa denne By, ligesom Fædrenelandet i Almindelighed, til Gavn og Ære.“ Ogsaa denne Indbydelse fandt velvillig Modtagelse, og efterfølgende Bidrag ere allerede subscriberede.

	Repr.
Consistorial-Raad Rosing, R. af D.	15 Rd. 63ß.
Rector Müller, Dr. Ph.	10—
Justits-Raad Bernth, Herredsfoged .	10—
Justits-Raad og Borgemeister Ræder	10—
Agent og Stænder-Deputeret S. Mon-	
berg	10—
Vice-Consul R. Secher	10—
Kammerherre Lillienstjold, R. af D.	5—
Kammerherre Baron Juel Rysen-	
steen	5—
Kammerherre Generalmajor Flindt,	
E. af Db. og D. M.	5—
Over-Krigscommissair Holst	5—
Risbmand Knud Monberg	5—
Risbmand Chr. J. Monberg	5—

Lateris 95 Rd. 63ß.

	S. M.	Repr.
Transport	8 Rbd.	95 Rbd. 63ß.
Udsædsfor og Told-Rasferer Myhre	—	5 —
Madam Bønnelykke	—	5 —
Cancellie-Raad Malling, Post-		
mester	—	5 —
Adiung. Postmester Wolder . . .	—	5 —
Giestgiver og eligeret Borger Kield-		
sen	—	10 —
Apotheker Helms	—	5 —
Kammerherre Røepstorff, R. af D.	4 —	—
Kammer-Raad Mikisch, Distr. Chr.	—	5 —
Maior Schmidten	—	5 —
Pastor Horn, resid. Capellan . . .	4 —	—
Generalmaiior og Kammerherre Baron		
Krag Juel Bind Arenfeld		
til Steensballegaard	—	5 —
Maior Baron H. Juel Bind	—	5 —
Kammerjunker Baron D. Juel Bind	—	5 —
Maior Blumer	—	5 —
Grevinde Kniphausen	—	5 —

Det hidtil subscriberede Beløb 8 Rbd. 165 Rbd. 63ß.
 Sølvet er omsat i Repr. til 8 — 31 —
 Hertil kom af afsøde Frue Worms
 Pension 3 — 42 —

hidtil i Alt 177 Rbd. 40ß.

Derimod have Udgiøterne været følgende:

Skipper N. Jørgensen's Regning paa Fragt for Monumentet at føre fra Kiøbenhavn hertil . . .	15 Rb.
Havnepenge og Bropenge . . .	3 Mk. 15 ß.
Snedkeren i Kiøbenhavn for 3 Pak- kasser til Monumentet, e. K. . .	8 — 4 — —
Postpenge i den Anledning . .	— 1 — 3 —
Muurmester Høstmark for Mo- numentet at opføre, Grunden at lægge, Grundsteen ic. efter Regn.	3 — 4 — 5 —
Klokmester Poulsen for Arbeide ved Graven ved samme Leilighed, efter Regning	4 — — — —
Stenhugger Hattling for Sof- felstenen, efter Regning . . .	5 — — — —
Muurmester C. Fusching for Støt- ten at opsætte, Jerngitteret at indmure og med Bly faststøbe m. v. efter Regning	8 — 2 — 6 —
Hattling for Arbeide ved samme Leilighed og ved Steenrammen til Gitteret, efter Regning . .	4 — — 12 —
Smed L. Jacobsen for Jern-Git- terværket om Gravstedet, efter Accord og Regning	115 — 3 — 12 —
Stenhugger Tommerup i Mar- huus for Ligstenen med Ind- skrift, efter Accord	41 — 3 — 12 —

Sidens Cum 207 Rb. 3 Mk. 1 ß.

overført 207 Rd. 4 Mk. 1 Ø.

Vognmand G. E r i k s e n for at fløre	
Ligstenen fra Narhuus hertil, e. R.	4 — — — —
Maler P ø d e n p h a n t for Maling	
paa Stenen og Gitteret, e. R.	2 — — — —
Blikkenslager D æ n d l e r for en Zink-	
Kende ved Muren	2 — — — 10-

i Alt 215 Rd. 4 Mk. 11 Ø.

Drages fra Udgiøstens hele Beløb
den foranførte subscriberede Sum 177 — 2 — 8 -

Blever tilbage 37 Rd. 4 Mk. 3 Ø.

foruden hvad der af det Subscriberede endnu ei er
indkommet, for hvilket Beløb Forf. staaer i Forstud.

Naar dette Manglende og, som man kan vente,
endnu Noget derover er indkommet, vil man søge
at stifte et lidet Legat til dette Mindesmærkes Ved-
ligeholdelse for Fremtiden. *)

Saaledes var ved velvillige Bidrag Committeeen
blevet sat i Stand til at faae Støtten, som taknem-
melige Læringers Kiærlighed havde befestet, ogsaa
opfat og heget. Jern-Gitterværket som omgiver
Gravstedet, i Smukhed Styrke og Varighed sva-
rende til Mindesmærket, blev færdigt fra den due-

*) Det anmærkes, at saavel Subscriptionlisten som samtlige
Regninger ligge hos Committeeens Formand Hr. Consi-
storial-Raad R o s i n g til Eftersyn ei alene for dem, der
have bidraget, men ogsaa for enhver Anden.

lige Arbejder Smeden Jacobsens Haand i Vinteren mellem 1835 og 36; og saasnart Vårstiden tillod at gaae i Bærk med det øvrige Arbejde, der udkrævedes, blev dette udført; Steenrammen om Gravstedet, som Professorinde Worm havde ladet lægge, modtog den fornødne Forandring; en Grundvold til Støtten blev lagt af Kampesteen, som naaer ned under Ligkisternes Dybde; for at ikke nogen af de øverste Grundsteen skulde i Tidens Løb komme af sit Leie, blev en Soffelsteen, udhugget af een Kampesteen, lagt ovenpaa disse lige i Jordfladen og tilstrækkelig fastgjort. Paa denne staaer Støtten. Efter disse nødvendige Forarbejder blev Monumentet opreist i Foraaret 1836, og stod da som en Prydselse paa Kirkegaarden ved **Hs. Maiestæet Kongens** allerhøieste Nærværelse her i Sommeren 1836 saavel som ved **Prinds Christians** Besøg her i August s. A., da **Hs. Kongelige Høihed** behagede at tage det i naadigst Dicsyn og stianke det for tinent Noes.]

Udfor Skolens Vinduer, op til Muren, som omhegner Kirkegaarden, under den smukke Rad af frodige Linde, „som vore Fædre plantede omkring deres Fædres Grave“, havde den hædrede Ddning udseet sit Hvilested. Der hviler nu han, og hans senere afdøde Hustru ved hans Side. Minde=Støtten, staaende lidt fra Muren, og ved en Tag=Rende paa denne sikret mod Vanddryp, bestaaer af et Godstykke af Sandsteen af 5 Dvaer

teers Brede (forfra), 19 Tommers Høide, og 18½ Tommes Tykkelse; derpaa hviler den egentlige Støtte af Granit, firkantet, paa alle Sider slebet og poleret, Sider Kanter og Hjørner dannede med en Omhu og Nøiagtighed, som ikke kan være større; dens Høide er 1 Allen 5 Tommer, Bredden 23 L., Tykkelsen 16 L. Paa denne Støtte staaer en Malm-Base eller Urne, 22 L. høi, dannet efter en lignende fra den græske Oldtid, prydet med en Afbildning i halvophøiet Arbeide, der forestiller en Mand eller Lærer, hvis Ansigt er givet en idealfø Lighed med den Afdøde, ledende ved Haanden to Lærlinger af ulige Alder, gaaende mod et fiernere Palmetræ, ved hvis Fod er et Sæde, og en Kasse med Bog-Ruller. Arbeidets Smukhed, det ædle Udtryk i Ansigter og Stillinger, og det Skønne i Ideen i det Hele hædre i lige Grad Konstneren, hvis dødelikke Hænder dannede hvad en herlig Mand undfangede. — Med Jerntappe og indsmeltet Bly ere Urne Støtte og Fodstykke fastgjorte til hinanden og saaledes forbundne, at det danner et Heelt, som ikke kan adstilles. Mindemærkets Soliditet og Fasthed er saadan, at det i dobbelt Betydning kan kaldes en uforgængelig Tre-Støtte.

Paa Forsiden af den egentlige Støtte staaer denne Indskrift:

Olao Wormio

optimo magistro
discipulorum pietas.*)

Paa Fodstykket staaer paa Forsiden:

Nihil ad ostentationem

omnia ad conscientiam.**)

Indskriverne paa Fodstykkets to andre Sider
ere: paa den ene Side

Nu er Tvivl og Sorg og Smerte

Svundne med mit brustne Hjerte.

og paa den anden

nat. d. XXII Oct. A. MDCCLVII.

mort. d. XII Sept. A. MDCCCXXX.

Evang. Math. XXIV, 46.*)

Foran Støtten ligger den fraae Ligsteen, som
dækker Graven. Den har følgende Indskrift, hvis
første Deel er ordlydende som sal. Professorens selv
havde bestemt den. (Se foran S. 14.)

*) Paa Dansk: Oluf Worm, den bedste Lærer, til
Hæder, af taknemmelige Disciple.

***) Paa Dansk: Intet til Bram, men Alt efter Samvittig-
lighed. Dette var den Ufdødes Valgsprog.

***) Matth. Ev. 24, 46. Salig er den Tiener, hvem hans
Herre, naar han kommer, finder at gjøre saaledes.

Olaf Worm,

født 1757 død 1830,

Rectorved Hørsens lærde Skole
i 41 Aar.

† † †

Nu er Lidel og Sorg og Smerte
Svundne med mit brustne Hjerter.

Joh. XI, 25. *)

Hans Hustru**Frue Elsebeth Worm,**

født Saur,

født 1755 død 1834.

† † †

I Nøie svinder Livet hen;
Hos Jesum kun er Fredens Hiem.

1 Tim. IV, 8. **)

Siste gradum, lege, sis, monumenti epigramma,
viator,Quosque tegat cineres, te lapis hicce docet.
Egregius rector **OLAUS WORMIUS** audit.

Sedulus atque pius ludimagister erat.

Præ multis doctus, præ multis vixit amatus,

Præ multis merito condecoratus erat.

Danica posteritas, meriti reminiscere Wormi,
Virtute eximium rite imitare virum! ***)

Pigstenen er omplantet med Ewiggrønt, og Rækværket med Gedeblad. Lindenes Kroner, som fryde saa mangen Vandrer paa Kirkegaarden med deres venlige Skygge, hvælve sig over det smukke Gravsted, der giver en tænkfom Bestuer Stof til mange Betragtninger.

Hvad der nu ellers med Hensyn til dette Mindemærke er af meest Bigtighed, er at faae et Legat stiftet, hvorved dets Vedligeholdelse kan sikkes for Eftertiden. Dertil skulle de herefter indkom-

- *) Skrifstedet Joh. 11, 25 indeholder vor Frelseres store Forjættelse: Jeg er Opstandelsen og Livet; hvo som troer paa mig, han skal leve, alligevel at han døer.
- ***) 1 Tim. 4, 8. Gudsfrøgt er nyttig til alle Ting, og have Forjættelse for det Liv, som nu er, og for det tilkommende.
- ****) Dette latinske Vers over sal. D. Worm blev indsendt fra Pastor emeritus N. Blicher i Kandlev, som havde forfattet det i sin Alders 84de Aar, med Begjæring, at det maatte blive anbragt paa hans Gravsteen. Til Vægmands Brug kunde Versene paa Dansk gives saalunde:

Stat stille, Vandrer, hør, hvad Stenen til dig taler,
 Hvis Støv den giemmer her, den sandru for dig mæler.
 En sielden Skolemand vor Duf Worm det var,
 En Skolemester giæv med Glib og Gudsfrøgt rar.
 I Verdom veeg han faa, i Yndest ikke fleer;
 Den Hæder, han besad, kun faa fortiende meer.
 Du danske Efterslægt, se til, hans Værd Du mindes,
 Og lign i Dyb en Mand, hvis Lige sielden findes.

menne, tilbeels allerede lovede, Bidrag blive anvendte; og skal det nærmere blive kundgiort, hvad der fremdeles modtages og hvorledes det anvendes. Enhver, som har elsket og agtet den uforglemmelige Alfdøde, yder med os, der have havt det behagelige Hverv at faae denne Sag udført, sin hjertelige og inderlige Tak til alle dem, som ved deres Kiærligheds=Gaver have bidraget eller fremdeles bidrage til, at en god Mand's Minde kan bevares for en lang Fremtid.

Saa er da det Niemed, for hvis Skyld Com-mitteen i sin Tid sammentraadde, opnaaet, og Gravstedet med det Konstens Værk, som er et varigt Minde om en velfortient Mand, vidner tillige for Efterverdenen om mange Disciples taknemmelige Kiærlighed, om gode Borgeres Agtelse for Fortieneste, om en aandrigh Konstners dannende Haand. Længe være denne Grav tillige en Opmuntring til gavnlig Daad! Den nu til høiere Lysets Egne Hengangnes Exempel og Minde styrke Mangen til Samvittighedsfuldhed i Pligters Opfyldelse, Taalmod i Lidelser, frimodigt Fremsyn mod Evigheden! Ved Hans Grav lære den Unge at skatte Kundskabers Værd, love Tidens gode Anvendelse, styrke sig i Tro og Flid og Bøn!

Hoved - Eramen i Sorsens lærde Skole
for Aaret 1837 tager sin Begyndelse Tirsdagen den
12te September og holdes i følgende Orden, hver
Dag fra Kl. 9 til 1 og fra 3 til 6.

Tirsdagen den 12te September.

Formiddag. Candidaterne: Latin.

Eftermiddag. Candidaterne: Lydst, Fransk, Religion.

Onsdagen den 13de Septbr.

Formiddag 9-10. Candidaterne: Hebraisk.

— 10-1. 2den Klasse: Latin.

Eftermiddag. Candidaterne: Mathematik.

Torsdagen den 14de Septbr.

Formiddag. Candidaterne: Historie og Geographie.

Eftermiddag. Candidaterne: Græsk og Nye Testam.

Fredagen den 15de Septbr.

Formiddag. 4de Klasse: Latin.

Eftermiddag. 1ste Klasse: Græsk.

Løverdagen den 16de Septbr.

Formiddag. 3die Klasse: Historie og Geographie.
 Eftermiddag. 2den og 1ste Klasse: Dansk.

Mandagen den 18de Septbr.

Formiddag. 4de Klasse: Historie og Geographie.
 Eftermiddag. 3die Klasse: Latin.

Tirsdagen den 19de Septbr.

Formiddag. 9-11. 4de Klasse: Religion.
 ——— 11-1. 3die Klasse: Religion.
 Eftermiddag. 2den og 1ste Klasse: Religion.

Onsdagen den 20de Septbr.

Formiddag. 4de Klasse: Græsk.
 Eftermiddag. 3die Klasse: Geometrie og Arithmetik.

Torsdagen den 21de Septbr.

Formiddag. 4de Klasse: Hebraisk.
 ——— 2den Klasse: Græsk.
 Eftermiddag. 1ste Klasse: Latin og latinisk Grammatik

Fredagen den 22de Septbr.

Formiddag. 4de Klasse: Geometrie og Arithmetik.
 Eftermiddag. 3die Klasse: Græsk.

Løverdagen den 23de Septbr.

Formiddag. 4de Klasse: Fransk.
 ——— 3die Klasse: Fransk.
 Eftermiddag. 2den og 1ste Klasse: Arithmetik.

Mandagen den 25de Septbr.

Formiddag. 4de og 3die Klasse: Lydst.

Eftermiddag. 2den og 1ste Klasse: Lydst.

Tirsdagen den 26de Septbr.

Formiddag. 4de Klasse: Gr. Nye Testamente.

— 3die Klasse: Dansk.

Eftermiddag. 2den Klasse: Historie og Geographie.

Onsdagen den 27de Septbr.

Formiddag. 3die Klasse: Hebraisk.

— 1ste Klasse: Historie og Geographie.

Eftermiddag. Syngeprøve.

(Prøven i Gymnastik er afholdt i f. M.)

Videnskabernes og Skolens Belyndere og Benner indbydes herved til at bære disse Prøver med deres Nærværelse.

Onsdagen den 27de September Eftermiddag Kl. 5 foretages Prøve med de til Optagelse i Skolen Anmeldte.

De unge Mennesker, som iaar ventes at blive dimitterede til Universitetet, ere:

1. N. Lillienfkiold, Søn af afd. Capt. i fynske Inf.=Reg. S. S. Lillienfkiold, R. af D.
2. J. S. Ingerslev, Søn af Pastor Ingerslev i Bivild.
3. Christian Plesner,
4. Peter Plesner, Sønnen af Provst Plesner i Glud.
5. S. Senze, Søn af afdøde Skrædermester Senze i Horsens.

Rettelser. S. 9. Lin. 1. efter „Rector Flemmer“ tilføies
Dr. Ph., R. af D.